

Patientföreläsare

Patientmedverkan finns på flera nivåer

Regeringen- Socialdepartementet

Patientråd, förordnas två år

Conny Allaskog, Nationell Samverkan för psykisk hälsa (NSPH)

Pia Delin, Mag- och tarmförbundet

Flemming Holmgaard Kristensen, Svenska Diabetesförbundet

Lars-Ingvar Johansson, Nätverket mot cancer

Therese Leijon, Ung Cancer

Lise Lidbäck, Neuroförbundet

Tina Norgren, Psoriasisförbundet

Mikaela Odemyr, Astma- och Allergiförbundet

Eva Sandström, Anhörigas Riksförbund

Marie Sten, Funktionsrätt Sverige

Åsa Strahlemo, DHR

Maria Westerlund, Riksförbundet Sällsynta diagnoser

Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung

- Pressmeddelande från [Socialdepartementet](#)

Regeringen stärker patient- och anhörigorganisationernas roll i vården

Publicerad 14 mars 2025

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att kartlägga och analysera patient-, brukar- och anhörigorganisationernas roll och förutsättningar i hälso- och sjukvården. Målet är att stärka dessa organisationers möjlighet att bidra som en oberoende part i utvecklingen av vården.

SKR

[Läs vidare om kakor](#)

Godkänn nödvändiga kakor

Godkänn alla kakor

Anpassa inställningar

Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård

Ange sökord

Kunskapsstöd

Data, uppföljning och analys

Verksamhetsutveckling

Programområden och samverkansgrupper

Om kunskapsstyrning

[Kunskapsstyrning vård](#) / [Verksamhetsutveckling](#) / Patientmedverkan

Publicerad 15 oktober 2025

Patientmedverkan

När patienter, brukare och deras närstående har möjlighet att medverka skapas bättre förutsättningar för att utforma en god och jämlik vård.

Allt fler förstår betydelsen av att fånga upp, ta tillvara och använda patienters och närståendes erfarenheter, upplevelser av och synpunkter inom svensk hälso- och sjukvård. Det gäller både i patientens egen vård, i förbättringsarbete och inom ledning och styrning. Patienterna och vårdprofessionerna behöver lära av varandra, och också se varandras kunskap som viktiga, kompletterande delar i utformningen av vården. Medan vårdprofessionerna har vetenskaplig expertis och beprövad erfarenhet om sjukdomar och behandlingar, har patienterna kunskap om sina egna resurser och förmågor, och av att leva med sjukdom och behandling. Patienter har också kunskap om att befinna sig i, och mellan de olika delarna av, hälso- och sjukvårdssystemet samt kraft att medverka i förbättringsarbete. Patientmedverkan behövs därför på individ-, verksamhets- och systemnivå. När patienter, brukare, närstående och patientföreningar medverkar ges det bättre förutsättningar för att skapa god service och hög kvalitet i hälso- och sjukvård.

Personcentrerad vård

Patienten är en person med egna resurser, förmågor och behov. Hur dessa egenskaper behandlas av andra människor kan göra stor skillnad. De kan uppmärksammas eller ignoreras, förstås eller inte förstås.

Verksamhetsutveckling

Verksamhetsutveckling i systemkunskapsstyrning

Ledarskap och förbättringsteam

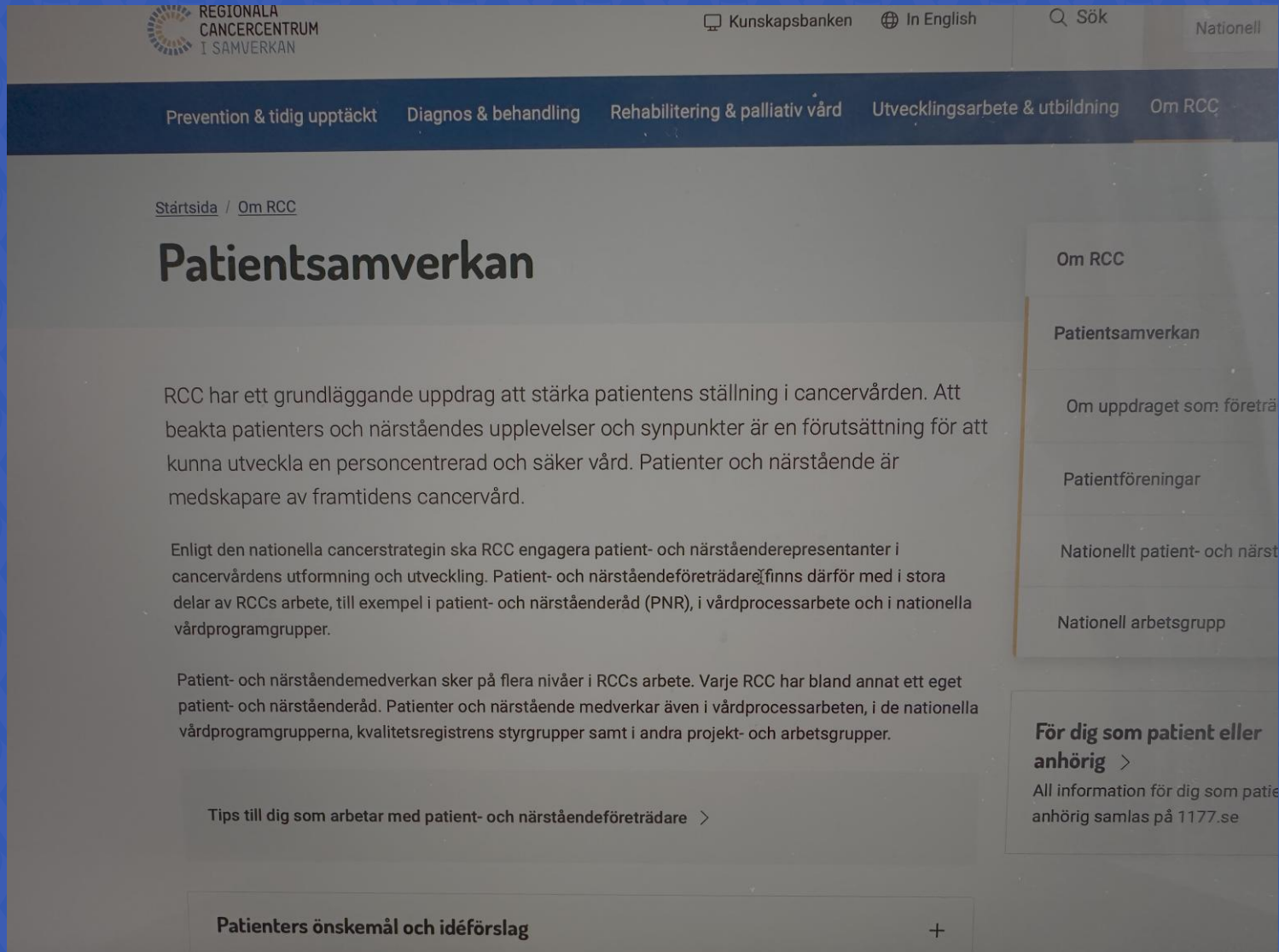
Patientmedverkan

Strukturera utbildning i förbättringsarbete

OSTATACANCER

ORBUNDET

RCC

Region

Fokusområde 2

Nära vård & delaktighet

Vår målbild

Patienterna är delaktiga i utvecklingen av vården och sin egen vårdprocess. Vård som är ofta förekommande finns nära patienter och kan i stor utsträckning hanteras genom egenvård och vård på distans med stöd av samarbete med andra aktörer och digitala lösningar.

Men hur gör vi?

Fakta och påverkansfaktorer i urval

- Tre parallella huvudspår genomsyrar förändringarna av strukturen i svensk hälso- och sjukvård:
 - Koncentration av specialiserad vård
 - Differentiering mellan akuta och planerade vårdprocesser
 - Utveckling av nära vård
- Antaganden om hälsoutvecklingen i befolkningen och dess påverkan på vården blir central vid beräkning av framtida vårdbehov.
- Landstingen bör fortsatt överväga resursfördelning mellan olika vårdnivåer och verksamheter.
- Digitalisering och e-tjänster är en prioriterad fråga i alla landsting och regioner och kommer transformera såväl utbud som arbetssätt i svensk hälso- och sjukvård - invånarnas behov och användarperspektivet ska vara styrande.
- Bristen på personal och vissa kompetenser kommer att öka men efterfrågan kommer inte att kunna tillgodoses fullt ut.
- Nya lösningar och arbetssätt blir nödvändiga i framtiden för att klara vårdbehovet.
- Patientens faktiska ställning har inte stärkts sedan Patientlagen infördes.
- Region Västmanland uppfyller inte de nationella kraven i vårdgaranti och tillgänglighetsvärdena har inte förbättrats.
- 80-85% av vårdens kostnader är hänförliga till personer med kroniska sjukdomar.
- Många kroniska sjukdomar går i hög grad att förebygga med förändrade levnadsvanor
- Förstärkt vårdgaranti i primärvården - ställa om och modernisera vården med fokus på primärvården.

Underlag från HoS2025

- Invånardialog - prioriterad vård
- Vården ska komma till patienten
- Förebyggande insatser
- Kontinuitet och bemötande
- Samordning av tidsbokningar
- Använda teknik som appar
- Tid att prata med patienten
- Invånardialog - personal
- Mer tillgängliga vårdcentraler
- Kraven från patienterna ökar
- Samarbetet mellan landsting och kommun behöver förbättras
- Administrationen - ska läkaren administrera eller träffa patienter?
- Samarbete med andra länder
- Mer vård hemma
- Överföra arbetsuppgifter
- Invånardialog - tillgänglighet
- Mer inflytande över vården

- Vi ska göra vården tillgänglig genom mer digital teknik där användarvänlighet är en självklarhet.
- Vi ska möjliggöra att patienten har tillgång till och äger sin egen hälso- och sjukvårdsinformation.
- Vi ska erbjuda en Nära vård där primärvården har ett huvudansvar för planering och information tillsammans med patienten som kompletteras av öppen specialistvård.
- Vi ska utveckla avancerad hemsjukvård där mobila team samarbetar med utgångspunkt från patientens totala vårdplan
- Vi ska ge prevention även genom ny teknik och kroniker ska erbjudas vara aktiva i sin egen behandling med stöd av digital kommunikation.
- Vi ska förändra Patientnämndens roll till att bidra med löpande analyser ur patientperspektiv som aktivt bidrar till utvecklingen av hälso- och sjukvården
- Vi ska stärka vårt interna innovationsklimat både på process och tjänstesidan. Våra medarbetare tar aktiv del i den nationella kunskapsmodellen och bidrar till ständig förbättring.
- Vi ska fortsätta att öka tillgängligheten för en likvärdig hälso- och sjukvård i länet.
- Vi ska överträffa invånarnas förväntningar och nationell vårdgaranti ska vara lägsta nivå.

Slutsats: en mycket stark politisk vilja

Uppgiften ur ett vårdgivarperspektiv

En patientföreträdare är en person som representerar patienters och närståendes perspektiv för att förbättra hälso- och sjukvården.

Deras roll är att bidra med erfarenheter och kunskap i olika sammanhang, såsom att utveckla patientinformation, påverka vårdprogram eller delta i styrgrupper och arbetsgrupper inom exempelvis Regionala cancercentrum (RCC) och Kunskapsstyrning vård.

Uppgiften ur ett föreningsperspektiv

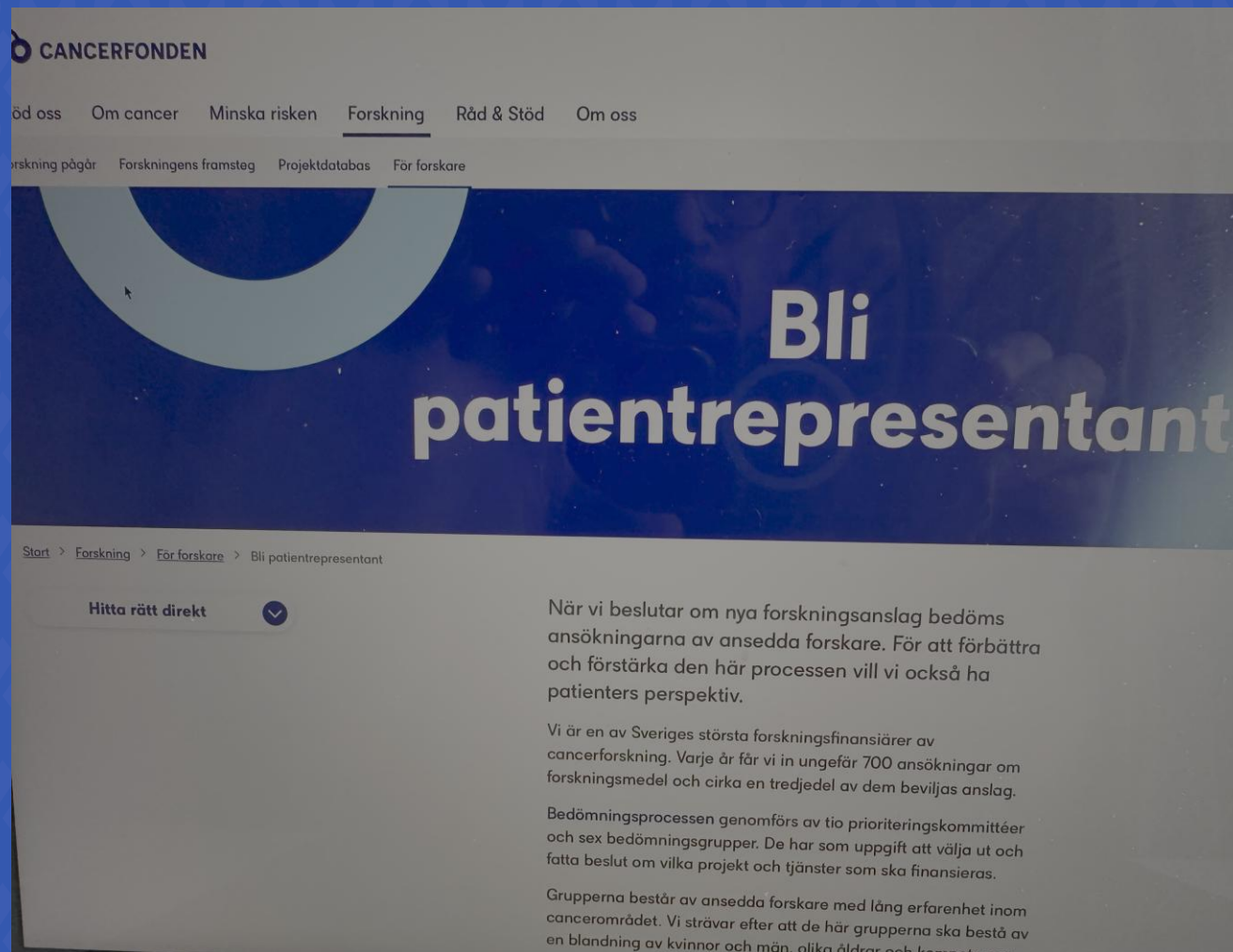
Möjlighet till påverkan; tex screening

Ofiltrerat delge erfarenheter

Öka kunskapsnivån, på bägge sidor

Förbättra för våra medlemmar

Hur?

Anmäl intresse, se bild

Samverka med andra föreningar

I många fall väljer mottagaren vem

Finns det intresse?

Ett exempel

Vi vill skapa
LIVSKRAFT
Cancerföreningarna i Västmanland

Program hösten 2025

18/9 kl. 18.30-20.00 Syrianska kulturföreningen Narvavägen 90, Västerås Anmälan till Höstupptakten sker via BCF-Västmanlands hemsida. Bröstcancerföreningen Västmanland Bröstcancerförbundet	Höstupptakt Kvällen inleds med en föreläsning av Gunnar Åsberg , som delar med sig av tankar kring "en filosofisk värdegrund som är mycket läkande". Efter föreläsningen bjuder vi på en god smörgås, dryck, kaffe och kaka.
15/10 kl. 18.00-21.00 ABF's Lokaler Pilgatan 2, Västerås Anmälan sker via BCF-Västmanlands hemsida. Bröstcancerföreningen Västmanland Bröstcancerförbundet	Workshop med Annika Wallin Du kommer att få kunskap om och tekniker för: Stresshantering, Andning, Ljusets påverkan, Hur du kan påverka sömnen med dina första val på morgonen och valen du gör under dagen, Naturens läkande kraft.
13/11 kl. 18.30-20.00 ABF's Lokaler Pilgatan 2, Västerås Anmälan sker via BCF-Västmanlands hemsida. Bröstcancerföreningen Västmanland Bröstcancerförbundet	Cancer genom livets alla skeden Sandra Westerberg föreläser om hur hon blev diskriminerad i vården på grund av sin unga ålder, hur hon försökt ta bort stigma med cancer, hur det är att få cancer i ung ålder, genomgå behandling samtidigt som ett barn skapas inom sig och hur livet ser ut med kronisk cancer.

Alla aktiviteter är kostnadsfria, men vi ser gärna att du anmäler dig i förväg för att underlätta planeringen.

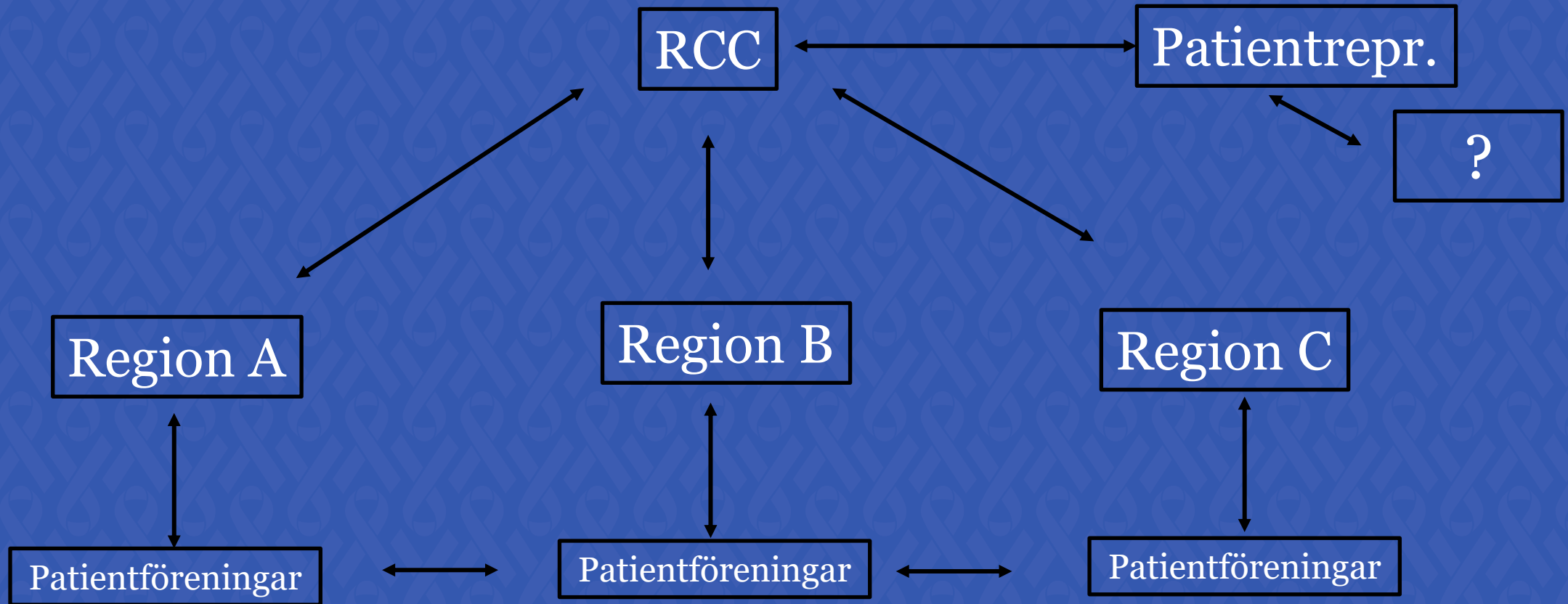

Regionens LPO Cancer
"Cancerrådet"

Kliniker

Kliniker

Måhända kan/bör utvecklas

Hur ser det ut hos dig?

**PROSTATACANCER
FÖRBUNDET**

**PROSTATACANCER
FÖRBUNDET**